

SKUD I NATTEN

AF HEIDI BREHM · FOTO: EMMANUEL MUSERUKA OG HEIDI BREHM

Esther sidder i hytten, hvor hun bor sammen med sin faster og tre mindre søskende: Jane, Agnes og Jakob. Det er dejligt at sidde i skyggen. Udenfor er det varmt. Solen bager ned og gør det umuligt at lave noget. Esther burde gå ud at samle hvide myrer til aftensmaden. Men tankerne holder hende tilbage. Minderne om hendes mor og far fylder hovedet. Hun savner dem forfærdeligt. Hun vil helst ikke tænke på den dag for to år siden, hvor rebellerne angreb hendes landsby i Sydsudan. Den dag hvor alt blev forandret.

De kom om natten

Esther Ikulang er 14 år. Før boede hun i landsbyen Liragore i Sydsudan. Området var præget af borgerkrigen. Rebellerne havde i lang tid stjålet mad fra landsbyen. De havde også taget familiens geder.

En nat kom de igen. Denne gang havde de våben med. Esther og hendes familie lå og sov i deres hytte, da de blev vækket af skuddene. Hurtigt fik Esthers mor og far samlet børnene. De løb så stille de kunne, indtil de nåede udkanten af landsbyen. Her gemte de sig i et buskads.

Skud, skrig og børnegråd. Det hele blandede sig sammen. Esthers mor og far løb tilbage for at hjælpe flere børn væk. Esther og hendes søskende sad helt stille i buskadset og ventede. De ventede og ventede. Forældrene kom ikke tilbage. Rebellerne satte ild til landsbyens hytter. Flammerne blev større og større. Lyset fra de mange brændende hytter oplyste den mørke nat. "Det gjorde ondt

ESTHER

i min krop. Jeg kunne næsten ikke røre mig.” Der var andre, der lå skjult i buskadset. Flere begyndte at løbe væk. Esther vidste, at hun måtte gøre det samme. Hun tog Jakob op på sin ryg. Jane og Agnes var gamle nok til at gå selv. Der var kun én vej – væk. Væk fra rebellerne og mod Uganda, hvor de kunne komme i sikkerhed. I mere end en uge gik Esther og hendes søskende gennem krat og langs støvede små veje. Når de passerede en landsby stjal de lidt mad i haverne.

En ny begyndelse

Da de nåede grænsen til Uganda, blev de samlet op af en bus. Bussen kørte dem til et modtagelsescenter. Her var mange andre mennesker, der lige som dem var flygtet fra Sydsudan og nu var nået til Uganda. Mange andre, der også havde gået i mange dage og

Esther bor i hytten sammen med sin tante og sine tre mindre søskende: Jane, Agnes og Jakob.

Mere end 1 million mennesker fra Sydsudan er flygtet til Uganda på grund af borgerkrigen. Palabek er ikke en egentlig flygtningelejr, men et område hvor flygtninge får hjælp til at starte et nyt liv. Her bor mere end 40.000 flygtninge.

nu endelig kunne ånde lettet op. Pludselig hørte Esther en stemme. ”Esther! Esther, Agnes, Jane, Jakob.” Hun kiggede op og fik øje på sin tante. Dér midt i mængden af mennesker stod hendes fars søster Elizabeth. Hun løb dem i møde. Esther var udmattet og samtidig helt enormt glad for at se sin tante. ”Jeg græd og græd. Det var, som om mine tårer aldrig ville stoppe igen.”

Esthers tante var selv flygtet få dage før. Det var et rent held, at de mødte hinanden i Palabek. I et par dage opholdt de sig i modtagelsesområdet. Her blev de registreret. Da papirarbejdet var klaret, fik de udpeget et lille stykke jord, der nu var deres. De fik en presenning og bjælker til at bygge en hytte. De fik også mad, en gryde og en pande. Nu kunne de starte et nyt liv i Uganda.

FAKTA: Siden 2013 har der været borgerkrig i Ugandas naboland Sydsudan. Regeringens soldater og oprørsgrupper kæmper mod hinanden. De kæmper om magten til at bestemme i landet. Alle parter har angrebet landsbyer og dræbt civile. Flygtningene i Uganda kalder dem rebeller. Både regeringens soldater og de mange oprørsgrupper.

Esther hjælper sin tante. Inden hun går i skole, samler hun hvide myrer. De indeholder mange proteiner. Når hun kommer hjem fra skole, bader hun sine søskende og hjælper med at lave mad.

Skolen er mit frirum

Når Esther er i skole, forsvinder de dårlige minder. I skolen skal hun ikke være den store, der skal passe på sine mindre søskende. I skolen kan hun få lov til at være Esther. Bare Esther, der leger og griner. Når timerne slutter, er der tid til at lege og hygge med veninderne. Det bedste er at sjippe og spille stikbold med de andre piger. Der er mange andre børn på skolen, der også har oplevet frygtelige ting. De fleste bærer på en stor sorg efter at have mistet familie og venner. "Når vi griner og har det sjovt sammen, glemmer vi."

Når mørket falder på

Nogle aftener vender tankerne tilbage. Esther kan næsten høre skuddene. Hun husker, hvordan det var. Hun lukker øjnene og tænker på sin mor og far. Selvom de ikke er her mere, er de altid med hende. Nogle dage fylder sorgen og savnet. Andre dage er det de gode minder, der fylder Esthers hoved.

De er 2000 elever på Esthers skole. De fleste kommer fra Sydsudan. Esther håber, at hun kan vende tilbage til Sydsudan og arbejde som lærer, når hun bliver voksen.

Se film og billeder
heleverdeniskole.dk/esther

Vi deler minder og sorg

Esther havde ikke været særlig længe i Palabek, før hun tilfældigvis mødte Teresa. De legede og gik i samme skole, da de boede i Sydsudan. Teresa flygtede den samme frygtelige nat som Esther. Hendes forældre og en bror blev skudt. Heldigvis nåede Teresa grænsen til Uganda sammen med sin storebror.

Esther er glad for at have Teresa tæt på. De snakker tit om landsbyen i Sydsudan og mindes deres hjem og familier. De deler samme historie. Og samme sorg. Nogle gange bliver Esther ked af det, når hun snakker med Teresa. Ked af det, fordi hun kommer til at tænke på sine forældre. Hun savner dem. Alligevel er det rart at kunne dele minder. De to piger behøver ikke at sige så meget. Med få ord forstår de hinanden.

